

Wybory do Parlamentu Europejskiego *25 maja 2014 r.*

SZKOLENIE CZŁONKÓW OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH

Tychy w dniach od 12 do 16 maja 2014 r.

Zadania obwodowych komisji wyborczych

- **przeprowadzenie głosowania w obwodzie,**
- **czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania,**
- **ustalenie wyników głosowania w obwodzie i podanie ich do publicznej wiadomości,**
- **elektroniczne przesłanie wyników głosowania do właściwej komisji wyborczej oraz przekazanie ich pełnomocnikom okręgowej komisji wyborczej.**

Podczas głosowania przewodniczący Komisji odpowiada za utrzymanie porządku i spokoju, czuwa nad przestrzeganiem tajności głosowania, przestrzeganiem zakazu prowadzenia w lokalu wyborczym i na terenie budynku, w którym lokal ten się znajduje, w jakiegokolwiek formie, agitacji wyborczej , także nad przestrzeganiem właściwego toku czynności podczas głosowania. Ma prawo żądać opuszczenia lokalu przez osoby naruszające **porządek i spokój.**

Zadania Przewodniczącego

- kieruje pracami komisji,
- odbiera login i hasło upoważniające do złożenia żądania wydania licencji do uwierzytelniania danych z protokołu głosowania, sporządzanego w systemie informatycznym,
- odpowiada za właściwe zabezpieczenie kart do głosowania,
- przekazuje informacje o ilości osób uprawnionych do głosowania i o liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania,
- informuje mężów zaufania o przysługujących im prawach i wskazuje miejsce w lokalu wyborczym,
- **w razie nieobecności przewodniczącego jego obowiązki pełni zastępca przewodniczącego.**

Uprawnienia i odpowiedzialność członków OKW

1. zryczałtowana dieta członka komisji za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustaleniem wyników głosowania
 - a) przewodniczący 200 zł,
 - b) zastępca przewodniczącego 180 zł,
 - c) członek 160 zł.
2. do 5 dni zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia w związku z wykonywaniem zadań.

za obecność w pracach komisji (szkolenie, odbiór materiałów i zadania w przeddzień wyborów, udział w przebiegu głosowania, ustalenie wyników głosowania, przekazanie wyników głosowania pełnomocnikowi wyborczemu),
3. zaopatrzenie z tytułu wypadku przy wykonywaniu zadań komisji.
4. Członkowie obwodowych komisji wyborczych korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszą odpowiedzialność jak funkcjonariusze publiczni.

Oznacza to, że działanie każdej osoby na szkodę członka komisji wyborczej polegające na:

- naruszeniu jego nietykalności cielesnej,
- znieważeniu,
- zmuszaniu do określonego działania lub zaniechania,
- czynnej napaści

w trakcie lub w związku z realizacją przez członka komisji wyborczej zadań wyborczych, podlega surowej odpowiedzialności karnej i jest ścigane z urzędu.

Z kolei członek komisji wyborczej, z uwagi na pełnioną funkcję, który przekracza swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego ponosi odpowiedzialność karną na podstawie art. 231 kk, poza odpowiedzialnością przewidzianą w innych przepisach, w tym obejmujących przestępstwa przeciwko wyborom i referendum.

Przedmiotem ochrony tej grupy przepisów jest prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami przebieg wyborów, referendum.

Przewidują one odpowiedzialność karną m.in. za działania polegające na:

art. 248 kk

http://pisma.sciencypol.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=171521

- **użyciu podstępny celu nieprawidłowego sporządzenia protokołów lub innych dokumentów wyborczych;**
- **niszczeniu, uszkodzaniu, ukrywaniu, przerabianiu lub podrabianiu protokołów lub innych dokumentów wyborczych;**
- **nadużyciu przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów.**

art. 249 kk

- **bezprawnym ingerowaniu w spokojny, prawem przewidziany tryb korzystania przez obywateli z prawa wyborczego poprzez przeszkadzanie (przemocą, groźbą bezprawną, podstępem) w głosowaniu lub obliczaniu głosów czy sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych.**

art. 250 kk

- **użyciu groźby lub przemocy w celu wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej, także poprzez nadużycie stosunku zależności (służbowej, materialnej);**

art. 250 a kk

- **"sprzedawaniu" i "kupowaniu" głosów w zamian za korzyść majątkową lub osobistą,**

art. 251 kk

- **naruszeniu tajności głosowania poprzez zapoznanie się wbrew woli głosującego z oddanym przez niego głosem.**

W przypadku powzięcia przez członka komisji wyborczej wiadomości o popełnieniu przestępstwa ciąży na nim prawny obowiązek zawiadomienia o tym fakcie odpowiednich organów tj. policji lub prokuratury.

Zadania przewodniczącego przed dniem wyborów – dot. obsługi informatycznej

- **w dniach od 20 maja do 22 maja br.** w godz. pracy Urzędu w **pokoju 712 na 7 piętrze** przewodniczący odbiera login i hasło upoważniające do otrzymania licencji do uwierzytelniania danych z protokołu głosowania sporządzanego w systemie informatycznym i ich zapisu na nośniku elektronicznym,
- w przypadku gdy przewodniczący nie może odebrać loginu i hasła, odbioru dokonuje, na podstawie pisemnego upoważnienia wystawionego przez przewodniczącego, zastępca komisji,
- odbiór jest możliwy po okazaniu dokumentu tożsamości oraz dokumentu potwierdzającego pełnienie funkcji w komisji,
- **należy zachować szczególną staranność przy zabezpieczeniu licencji, jej utrata będzie skutkować niemożliwością przekazania drogą elektroniczną danych do KBW**

Obsługa informatyczna OKW

- Wszystkie OKW w Tychach mają zapewnioną obsługę informatyczną tj.:
 - dostęp do komputera, drukarki,
 - wsparcie operatora (osoby która na podstawie projektu protokołu sporządzonego przez komisję wprowadzi dane do systemu informatycznego)
 - nr tej. do operatora otrzyma przewodniczący przy odbiorze hasła i loginu

**WYBÓR
PRZEWODNICZĄCEGO
I ZASTĘPCY
PRZEWODNICZĄCEGO
OKW**

Zadania OKW przed dniem wyborów

Do dnia 23 maja 2014 r. do godz. 14.00 kontakt (wyznaczonego członka komisji) z kierownictwem siedziby OKW w celu :

- ustalenia sposobu kontaktu z osobą, która otworzy budynek i udostępni lokal,
- sprawdzenia wyposażenia lokalu ,
- przekazanie do UM informacji o sposobie kontaktu z osobą odpowiedzialną i o ewentualnych brakach wyposażenia tel. 32 776 32 15 lub 32 776 32 16

W dniu 24 maja (sobota) odbiór dokumentów z Urzędu Miasta, al.

Niepodległości 49 zgodnie z harmonogramem przekazanym w materiałach

ODBIORU dokonują co najmniej 3 osoby ze składu komisji w tym przewodniczący lub zastępca: (ze względu na ilość odbieranych materiałów konieczna będzie, w przypadku niektórych komisji obecność całego składu komisji i 2 lub 3 samochodów)

odbierane są: karty do głosowania, nakładki, formularze protokołów głosowania, obwieszczenia, spis wyborców, pieczęć komisji itd. i materiały biurowe

✓ Data wygenerowania dokumentu: 2024-05-27 15:08:04
oraz przewiezienie do lokalu wyborczego.

Zadania komisji przed dniem wyborów - sobota

- przeliczenie kart do głosowania, (wielokrotnie, dokładnie przez różnych członków + meldunek)
- ustalenie liczby osób uprawnionych do głosowania, (meldunek)
- rozplakatowanie urzędowych obwieszczeń, (w obwodach przystosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych również na wysokości 90 cm od podłogi),
- umieszczenie inf. o godzinie rozpoczęcia pracy,
- zabezpieczenie dokumentów wyborczych,
- sprawdzenie czy w lokalu oraz na zewnątrz nie znajdują się elementy służące prowadzeniu kampanii wyborczej oraz usunięcie ich, w przypadku gdyby komisja nie mogła uczynić tego sama przekazać informację do Urzędu tel. 32 776 32 12
- przekazanie meldunku do UM o jakości i liczbie otrzymanych kart do głosowni oraz liczby osób uprawnionych do głosowania i pozostałych materiałów oraz konieczności usunięcia elementów agitacyjnych pod nr tel. 32 776 32 11 lub 32 776 32 12 niezwłocznie najpóźniej do godz. 15.00

Karty do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego

Nie mogę w tej chwili pokazać Państwu karty do głosowania (drukują się)

Karty w formie **BROSZURY** formatu A4,
Karta zawiera 11 zadrukowanych stron oraz jedną stronę (ostatnią) niezadrukowaną.

Karty pakowane są w kartony zawierające 200 sztuk kart. Waga takiego kartonu – 11 kg oraz w paczki zawierające po 100 oraz 50 szt.

Przykład: liczba kart dla obwodu otrzymującego 1550 kart

- Karty dla tego obwodu zostaną zapakowane w:

➤ 7 kartonów po	200 kart	1400
➤ 1 paczkę zawierającą	100 kart	100
➤ 1 paczkę zawierającą	50 kart	50
		1550

Nakład kart na obwód

- Komisje o nr 4, 10, 17, 18, 22, 29, 40, 43, 57, 59 otrzymują po 7 kartonów kart + paczki po 100 lub 50 kart,**
- Komisje o nr 3, 5, 6, 9, 19, 20, 23, 33, 36, 42, 44, 45, 47, 48, 50, 52, 55, 56, 58, 60, 61, 62 otrzymują po 6 kartonów kart + paczki po 100 lub 50 kart,**
- Komisje o nr 1, 2, 14, 16, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 38, 41, 46, 49, 53, 54, 63 otrzymują po 5 kartonów kart + paczki po 100 lub 50 kart,**
- Komisje o nr 8, 11, 12, 15, 21, 24, 25, 37, 39, 51, otrzymują po 4 kartony kart + paczki po 100 lub 50 kart,**
- Komisje o nr 13, 26, otrzymują po 3 kartony kart + paczki po 100 lub 50,**
- Komisje w obwodach odrębnych otrzymują nakład kart wg spisu wyborców.**

Proszę ustalić sposób odbioru kart z Urzędu Miasta

Członkowie OKW dokładnie i wielokrotnie (po odebraniu kart oraz w dniu wyborów przed otwarciem lokalu oraz w trakcie wydawania kart wyborcom sprawdzają, czy:

- 1) karty do głosowania zostały dostarczone w odpowiedniej liczbie oraz czy dotyczą one właściwego okręgu;**
- 2) karty do głosowania są kompletne, tj. czy zawierają wszystkie listy kandydatów zarejestrowane w okręgu wyborczym nr 11.**

Koniecznie należy sprawdzić 100% przekazanych kart do głosowania

- **Strona nr 1 zawiera listę nr 1**
- **Strona nr 2 zawiera listę nr 2**
- **Strona nr 3 zawiera listę nr 3**
- **Strona nr 4 zawiera listę nr 4**
- **Strona nr 5 zawiera listę nr 5**
- **Strona nr 6 zawiera listę nr 6**
- **Strona nr 7 zawiera listę nr 7**
- **Strona nr 8 zawiera listę nr 8**
- **Strona nr 9 zawiera listę nr 9**
- **Strona nr 10 zawiera listę nr 10**
- **Strona nr 11 zawiera listę nr 12**
- **Strona nr 12 jest niezadrukowana**

Karty wadliwe

- Karty posiadające wady spowodowane przez drukarnię np.:
 - pominięcie listy kandydatów, powtórzenie listy, niezadrukowanie karty lub jej części lub części strony
- W przypadku stwierdzenia karty (kart) wadliwej, należy tę kartę (karty) wyłączyć, spakować w osobny pakiet, sporządzić odpowiednią notatkę w protokole z przeliczenia kart.
- **O zaistniałej sytuacji należy niezwłocznie zawiadomić, za pośrednictwem urzędnika wyborczego, Okręgową Komisję Wyborczą w Katowicach.**
- Takie karty, których wadę stwierdzono podczas odbioru i przeliczenia kart (przed otwarciem lokalu wyborczego) nie są dopuszczone do udziału w głosowaniu. Dlatego też tych kart nie uwzględnia się w rozliczeniu kart w protokole głosowania tj. w pozycjach 2, 3, 10.
- W przypadku stwierdzenia wadliwości karty przy wydawaniu karty głosującemu (przed wrzuceniem karty do urny), **należy tę kartę wyłączyć z głosowania, skorygować liczbę kart uprzednio ustaloną – pkt 2 protokołu i sytuację opisać w pkt 21 protokołu.**

W lokalu wyborczym powinny znajdować się:

1. godło państwowe,
2. urna mogąca pomieścić **wszystkie** oddane karty do głosowania,
 - ✓ w przypadkach tego wymagających (w urnie nie zmieszczą się karty do głosowania) dozwolone jest dostawienie dodatkowej urny.
 - ✓ wówczas, urnę zapełnioną zabezpiecza się poprzez zapieczętowanie wlotu paskiem papieru opatrzonym pieczęcią komisji i podpisami jej członków. Urnę dodatkową, po sprawdzeniu, czy jest pusta, zamyka się i opieczętowuje. Urnę dodatkową ustawia się obok urny zapełnionej kartami.
3. obwieszczenia i informacje o:
 - 1) okręgu wyborczym
 - 2) numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych;
 - 3) zarejestrowanych listach kandydatów;
 - 4) sposobie głosowania i warunkach ważności głosu (**za osłonami**);
 - 5) składzie komisji.

Zadania OKW w dniu wyborów przed otwarciem lokalu

ROZPOCZĘCIE PRACY punktualnie o godz. 6.00

- od godz. 6.00 do 6.15 - przekazanie meldunku o rozpoczęciu pracy, nr tel. 32 776 32 11 lub 32 776 32 12,
- ponowne przeliczenie kart do głosowania,
- do godz. 6.00 do 7.00 – po ponownym przeliczeniu liczby otrzymanych kart i sprawdzeniu poprawności ich wykonania meldunek do Urzędu Miasta: nr tel. 32 776 32 11 lub 32 776 32 12,
- ostemplowanie kart do głosowania,
- rozłożenie spisu wyborców i kart do głosowania,
- sprawdzenie rozmieszczenia urzędowych obwieszczeń,
- sprawdzenie czy w lokalu oraz na zewnątrz nie znajdują się elementy służące prowadzeniu kampanii wyborczej,
- sprawdzenie czy urna wyborcza jest pusta , zamknięcie jej i **opieczętowanie wlotu/ ów urny, urna ma być cały czas widoczna**

NAKŁADKI NA KARTY DO GŁOSOWANIA

Każda z obwodowych komisji wyborczych otrzymuje po dwie sztuki nakładek na karty do głosowania w alfabecie Braille' a. Nakładki wykonane są z trwałego tworzywa sztucznego i w zamierzeniu powinny być użyte w każdych kolejnych wyborach do Parlamentu Europejskiego.

Komisje obwodowe zobowiązane są zwrócić nakładki do urzędu.

- nakładki zostaną przekazane w opisanych kopertach,
- zwrot nakładek do urzędu wraz z materiałami lecz odrębnie niż pozostałe dokumenty i materiały komisji; z protokołem głosowania.

- komisja udziela informacji o tym, że na kartę do głosowania należy umieszczać nakładkę tylko na 2 stronach karty

- (może udzielać pomocy np. inny wyborca, członek rodziny

- nie członek komisji ani mąż zaufania)

CZYNNE PRAWO WYBORCZE

- Prawo udziału w głosowaniu w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego ma:
 - obywatel polski, który:
 - - najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
 - - nie został pozbawiony praw publicznych
 - - prawomocnym orzeczeniem sądu,
 - - nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
 - - nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu.
 - Prawo wybierania posiadają także obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi, wpisani do stałego rejestru wyborców w gminie.

Wyborca może głosować osobiście, przez pełnomocnika lub korespondencyjnie.

Głosowanie korespondencyjne

do Urzędu Miasta nie wpłynął żaden wniosek o zamiarze głosowania korespondencyjnego

Głosowanie przez pełnomocnika

w Tychach dotyczy to na dzień dzisiejszy tylko komisji o numerach 7, 19, 20, 31

termin zgłoszeń upływa w dniu 15 maja br.

procedura postępowania jest opisana w wytycznych dla OKW,

jeżeli komisje mają pytania w tym temacie proszę o pozostanie w sali po szkoleniu

Spis wyborców

Składa się z części A i B

(wzór karty spisu wyborców w materiałach)

- w Tychach w części B spisu wyborców jest wpisany 1 wyborca w OKW nr **1** w tej komisji będzie do spisu wyborców załączona karta spisu B

Przy przekazywaniu dokumentów w depozyt do spisu wyborców dołącza się:

- 1) otrzymane zaświadczenia o prawie do głosowania,
- 2) notatkę członka komisji o potwierdzeniu w Urzędzie Miasta faktu pominięcia wyborcy w spisie wyborców

WAŻNE jest staranne i dokładne wykonywanie czynności ze spisem wyborców - stanowi on podstawę do ustalenia liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania

- komisja baczy, by wyborca potwierdził własnoręcznym podpisem, w przeznaczony na to rubryce spisu wyborców, fakt otrzymania karty,
- w przypadku odmowy złożenia podpisu przewodniczący komisji w rubryce spisu „Uwagi” czyni adnotację „odmowa podpisu” i opatruje ją swoją parafą.,
- w przypadku odmowy przyjęcia karty, należy w rubryce „uwagi” umieścić stosowną adnotację,
- przy czynności potwierdzania przez wyborców otrzymania karty należy baczyć, by podpisy składane były w miejscach (w linii) odpowiadających nazwiskom (nakładki),

Możliwe jest składanie podpisu bez odwracania spisu.

Przed wydaniem karty do głosowania komisja:

- **sprawdza tożsamość wyborcy na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu z fotografią,**
- **ustala, czy wyborca jest uprawniony do głosowania w tym obwodzie, przez sprawdzenie, czy jego nazwisko jest ujęte w spisie wyborców,**
- **wyborcy wydaje się jedną kartę do głosowania,**
- **komisja odmawia ponownego wydania karty niezależnie od przyczyn tego żądania (np. z powodu pomyłkowego wypełnienia karty, zniszczenia jej itp.),**
- **przy wydawaniu kart do głosowania komisja sprawdza, czy wydawana karta jest ostemplowana pieczęcią komisji obwodowej,**
- **na wniosek wyborcy komisja jest obowiązana wyjaśnić mu sposób głosowania w wyborach oraz warunki ważności głosu, zgodnie z informacją umieszczoną na karcie do głosowania.**

PRZEBIEG GŁOSOWANIA - SPIS WYBORCÓW – dopisywanie do spisu i umożliwienie głosowania

- **osobie pominiętej w spisie**, jeżeli udokumentuje ona (np. przedstawiając dowód osobisty), iż stale zamieszkuje na terenie obwodu głosowania, a Urząd Miasta **tel. nr 32 776 35 05 lub 32 776 35 35** potwierdzi telefonicznie, że pominięcie jest wynikiem pomyłki powstałej przy sporządzaniu spisu; członek komisji, który otrzymał potwierdzenie z urzędu gminy, **sporządza notatkę, którą dołącza się do spisu wyborców.**
- **wyborcy przedkładającemu zaświadczenie o prawie do głosowania opatrzonym hologramem,**
- **obywatelowi polskiemu stale zamieszkującemu za granicą**, a głosującemu w kraju na podstawie ważnego polskiego paszportu, jeśli udokumentuje, iż stale zamieszkuje za granicą. Podstawą dopisania jest wyłącznie ważny polski paszport. Podstawą nie może być okazanie dowodu osobistego, nawet w przypadku wyborców zamieszkujących stale za granicą na obszarze Unii Europejskiej, czy innego państwa, do którego można wjechać na podstawie polskiego dowodu osobistego.

- **udokumentowanie zamieszkiwania za granicą polega na okazaniu komisji dokumentu potwierdzającego ten fakt. Dokumentem takim jest np.: karta stałego pobytu, dokument potwierdzający zatrudnienie za granicą, dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania ze świadczeń ubezpieczenia społecznego za granicą itp. Dokument ten nie musi być przedstawiony z dołączonym do niego tłumaczeniem na język polski. Jeżeli obwodowa komisja wyborcza nie jest w stanie ustalić treści przedkładanego dokumentu, wówczas rozstrzyga na podstawie oświadczenia wyborcy w tej sprawie.**
- **Dane objęte spisem wpisuje się w odpowiednich rubrykach spisu na podstawie paszportu.**

- **W rubryce spisu „Uwagi” wpisuje się numer paszportu oraz miejsce i datę jego wydania. Przed dopisaniem do spisu obywatela polskiego stale zamieszkałego za granicą komisja jest obowiązana sprawdzić, czy w paszporcie nie ma odcisku pieczęci innej komisji z datą 25 maja 2014 r.; w takim przypadku należy odmówić dopisania nazwiska wyborcy do spisu, gdyż odcisk pieczęci komisji w paszporcie świadczy o wcześniejszym udziale w głosowaniu.**
- **Po dopisaniu do spisu obywatela polskiego zamieszkałego za granicą, komisja jest obowiązana umieścić w paszporcie na ostatniej wolnej stronie przeznaczonej na adnotacje wizowe odcisk swojej pieczęci i wpisać datę wyborów – „25 maja 2014 r.”.**
- **Umieszczanie odcisku pieczęci obwodowej komisji w paszporcie nie dotyczy przypadków, gdy do głosowania przystępuje osoba zamieszkała w kraju, której nazwisko jest ujęte w spisie, lub osoba przedkładająca zaświadczenie o prawie do głosowania, posługująca się paszportem w celu umożliwienia ustalenia jej tożsamości.**

- **osobie skreślonej ze spisu wyborców dla danego obwodu głosowania w związku z umieszczeniem w spisie wyborców w szpitalu lub zakładzie pomocy społecznej, jeżeli udokumentuje, iż opuściła szpital lub zakład pomocy społecznej przed dniem głosowania;**
- **osobie, która chce głosować w obwodzie utworzonym w szpitalu, zakładzie pomocy społecznej, a przybyła do tych placówek przed dniem głosowania; dla dopisania tej osoby do spisu nie jest wymagane posiadanie zaświadczenia o prawie do głosowania; w celu uniknięcia trudności z bieżącym potwierdzaniem przybycia do szpitala, zakładu pomocy społecznej, komisja wcześniej powinna zwrócić się do kierownika placówki o udostępnienie wykazu osób, które zostały przyjęte przed dniem głosowania, a nie zostały ujęte w spisie wyborców.**
 - **Komisja nie jest uprawniona do dokonywania jakichkolwiek innych zmian w spisie wyborców.**

Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania

- Każde zaświadczenie powinno być zaopatrzone w znak holograficzny o wymiarach 12x12 mm z nadrukowaną treścią „PE/2014”

W przypadku przedłożenia przez wyborcę zaświadczenia bez hologramu

1. obwodowa komisja wyborcza powinna zadzwonić do Urzędu Miasta pod **nr tel. 32 776 35 05 lub 32 776 35 35**

podając:

- a) imię i nazwisko głosującego,
 - b) jego numer pesel,
 - c) nazwę urzędu miasta/gminy wystawiającego zaświadczenie,
 - d) datę zaświadczenia,
2. pracownik Urzędu Miasta telefonicznie skontaktuje się z urzędem który wystawił zaświadczenie bez hologramu by potwierdzić jego autentyczność,
 3. pracownik Urzędu Miasta telefonicznie powiadomi obwodową komisję wyborczą o wyniku czynności sprawdzających (potwierdzi autentyczność zaświadczenia)
 4. po otrzymaniu potwierdzenia autentyczności zaświadczenia komisja wydaje wyborcy kartę do głosowania.

Komisja baczy, by wyborcy nie wynosili kart do głosowania poza lokal wyborczy.

W przypadku gdy komisja zauważy, że wyborca wyniósł kartę do głosowania na zewnątrz lub otrzyma informację, że w lokalu wyborczym lub poza nim oferowane jest odstąpienie karty, obowiązana jest niezwłocznie zawiadomić Policję i fakt ten opisać w punkcie 21 protokołu głosowania w obwodzie.

Komisja zwraca również uwagę, aby wyborcy nie wrzucali do urny innych przedmiotów niż karty do głosowania. W razie stwierdzenia takich przypadków fakt ten należy opisać w punkcie 21 protokołu głosowania w obwodzie (**wydzielić zapakować w oddzielny pakiet , opieczętować i przekazać do Urzędu Miasta wraz z materiałami)**

Pomocy w głosowaniu nie może udzielać członek komisji ani mąż zaufania

Przeprowadzanie głosowania poza lokalem możliwe jest wyłącznie w zakładach opieki zdrowotnej i domach pomocy społecznej przy zastosowaniu urny pomocniczej,

Przekazywanie danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców

OKW przekazują dane dwukrotnie do Urzędu Miasta według stanu na godziny **12.00 i 17.30**

**pod nr tel. podane w materiałach
do godz.12.20 i godz. 17.50**

**przypominam o konieczności zachowania dyscypliny przy przekazywaniu danych,
powinno być krótkie i rzeczowe, by nie blokować linii telefonicznej**

Przekazywanie danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców

- Liczbę osób uprawnionych do głosowania
stanowi ilość osób umieszczonych w spisie wyborców, łącznie z osobami dopisanymi przez komisję w trakcie głosowania,
- Liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania
stanowi suma liczby podpisów wyborców potwierdzających otrzymanie karty do głosowania, łącznie z adnotacjami "odmowa podpisu".

Przekazywanie danych cd.

Dane przekazywane telefonicznie przez OKW pełnomocnikom powinny zawierać następującą treść:

- **1) numer obwodu;**
- **2) adres komisji obwodowej;**
- **3) imię i nazwisko przewodniczącego komisji obwodowej (jeśli informację przekazuje zastępca przewodniczącego lub inny członek komisji, powinien podać imię i nazwisko przewodniczącego oraz własne);**
- **4) liczbę osób uprawnionych do głosowania w formie: „liczba uprawnionych: jeden, zero, dwa, cztery; powtarzam: tysiąc dwadzieścia cztery”;**
- **5) liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania, w formie: „liczba wydanych kart: cztery, pięć, jeden; powtarzam: czterysta pięćdziesiąt jeden”.**

MĘŻOWIE ZAUFANIA

mężowie zaufania mają prawo do:

- obserwowania wszystkich czynności komisji,
- zgłaszania przewodniczącemu komisji na bieżąco uwag i zastrzeżeń,
- wnoszenia do protokołu głosowania uwag z wymienieniem konkretnych zarzutów,
- obecności przy transmisji danych z protokołu głosowania,
- obecności przy przekazywaniu protokołu pełnomocnikowi,
- obecności przy przekazywaniu protokołu do rejonowej komisji,
- fotografować oraz filmować protokół głosowania podawany do publicznej wiadomości,
- **nie mogą wykonywać żadnych czynności członków OKW, pomagać wyborcom w głosowaniu ani udzielać im wyjaśnień**

Obserwatorzy międzynarodowi , dziennikarze

- **Obserwatorzy międzynarodowi**
- przedstawiają komisji zaświadczenie wydane przez PKW,
- posiadają uprawnienia mężów zaufania , z wyjątkiem wnoszenia uwag do protokołu,
- **nie mogą wykonywać żadnych czynności członków OKW, pomagać wyborcom w głosowaniu ani udzielać im wyjaśnień**
- **Dziennikarze**
- w czasie głosowania mogą przebywać w lokalu,
- zgłaszają przewodniczącemu swoją obecność, okazują ważną legitymację dziennikarską lub inny dokument potwierdzający reprezentowanie redakcji ,
- za zgodą okręgowej komisji wyborczej dopuszczalne jest sfilmowanie i sfotografowanie momentu otwierania przez OKW urny i wyjmowania kart,
- **nie mogą przeprowadzać wywiadów w lokalu,**